

Kulturdepartementet
103 33 Stockholm

Remissvar om betänkandet EU på hemmaplan (SOU 2016:10)

Sammanfattning

- Kemikalieinspektionen anser att det är viktigt med ökad transparens och kunskap kring EU-processerna. Kemikalieinspektionen delar därför utredningens uppfattning som den framgår av betänkandet.
- Kemikalieinspektionen delar utredningens uppfattning att myndighetsförordningens regler om myndigheternas samrådsansvar är otydliga.
- Kemikalieinspektionen har särskilt granskat de delar som rör myndigheter och stödjer betänkandets förslag i dessa delar (avsnitt 4.5.3 och 5.6.1). Det är viktigt att genomförandet blir praktiskt genomförbart och vävs in i det löpande EU arbetet på ett genomtänkt sätt.

Generella synpunkter

Kemikalieinspektionen har tagit del av betänkandet - EU på hemmaplan och instämmer överlag med utredningens analys. Kemikalieinspektionen uppfattar att gruppen man framförallt vill ge mer inflytande är medborgarna, alltså inte huvudsakligen intressenter som företag, organisationer osv. Information till allmänheten om deras möjligheter att påverka beslutsfattande på EU-nivå är en viktig del i ett demokratiskt system. Kemikalieinspektionen har lång erfarenhet av deltagande i EU-arbetet och vi håller med om att påverkansmöjligheterna är störst i de tidiga faserna av lagstiftningsprocessen, eller i expertgrupper och arbetsgrupper som ger stöd åt EU-kommissionen. Kemikalieinspektionen anser att en ökad transparens kring hur beslut på EU-nivå bereds och fattas är önskvärt. Utredningen visar att den samlade bilden av allmänhetens kunskaper kring uppbyggnaden av EU:s institutioner och hur de interagerar generellt är låg. Kunskap om vilka påverkansmöjligheter som finns kan stärka individens möjligheter till inflytande. Kemikalieinspektionen ställer sig positiv till en EU-portal i regeringens regi.

Synpunkterna nedan anknyter till de paragrafer i betänkandet som direkt rör myndigheter.

Avsnitt 4.5.3 Myndigheter (Bättre insyn, delaktighet och inflytande) och avsnitt 5.6.1 Myndigheter (Bättre information om EU)

Kemikalieinspektionen delar utredningens uppfattning att myndighetsförordningens regler om myndigheternas samrådsansvar är oklara och med fördel kan förtydligas.

Kemikalieinspektionen är positiv till utredningens förslag som helhet om att verka för att öka medborgarnas kunskapsnivå kring EU-frågor och deras påverkansmöjligheter, och till att myndigheten bör göra information lättåtkomlig för allmänheten kring frågor som rör myndighetens ansvarsområde. Det är viktigt att genomförandet blir praktiskt genomförbart och vävs in i det löpande EU-arbetet på bästa möjliga sätt.

För att hitta en praktisk och rimlig nivå på samråden behöver berörda myndigheter gå igenom och belysa vilka beslut som bör samrådas och informeras om. Kemikalieinspektionen är på EU-nivå involverad i arbete kring lagstiftningsförslag i samband med att nya regelverk tas fram, men även vid översyn av existerande lagstiftning. I dessa fall rör det sig ofta om långdragna processer där det praktiskt kan fungera att planera för samråd och information till allmänheten. De flesta beslut tas dock kontinuerligt i det löpande arbetet när det till exempel gäller godkännanden av enskilda verksamma ämnen. Här rör det sig om ett högt antal beslut som tas under korta tidsfrister och där det kan vara svårt att hitta tid för samråd. En rimlig nivå för samråd kunde här till exempel vara att bjuda in till samrådsmöten ett par gånger per år där myndigheten ger en uppdatering kring aktuella frågor, beskriver vilken typ av beslut vi deltar i och hur vi huvudsakligen resonerar vid dessa beslut. Under dessa samråd skulle möjlighet ges att komma med synpunkter på myndighetens EU-relaterade arbete.

Även när det gäller vilken information på webbsidor om myndigheters deltagande i pågående processer behöver man hitta en praktisk och lagom detaljnivå till exempel när det gäller agendor och mötesrapporter. Kemikalieinspektionen är positiv till att myndigheternas åtaganden i EU-arbetet som ett minimum tydliggörs på webbsidor.

Kemikalieinspektionen är också positiv till förslag till förtydligt ansvar att informera om EU-arbetet i myndigheternas regleringsbrev.

I detta ärende har generaldirektör Nina Cromnier beslutat. Runa Njålsson har varit föredragande. I den slutliga handläggningen har också enhetschef Lisa Anfält deltagit.

På Kemikalieinspektionens vägnar

Nina Cromnier

Runa Njålsson